

**BUREAUSTUDIE ECOLOGIE
BEDRIJVENTERREIN STEPELERVELD**

GEMEENTE HAAKSBERGEN

September 2009
110301.001599

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Opbouw rapportage	3
2	Wettelijk kader	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Gebiedsbescherming	4
2.2.1	Natuurbeschermingswet	4
2.2.2	Ecologische Hoofdstructuur	5
2.3	Flora- en faunawet	5
3	Beschrijving huidige situatie	8
3.1	Flora en faunagegevens	8
3.2	Gebiedsbescherming	9
3.2.1	Natuurbeschermingswet	9
3.2.2	Ecologische Hoofdstructuur	9
3.3	Flora- en faunawet	10
4	Risicobeoordeling	12
4.1	Natuurbeschermingswet	12
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	12
4.3	Flora- en faunawet	12
5	Conclusie en aanbevelingen	15
5.1	Conclusie	15
5.2	Aanbevelingen	15
Bijlage 1	Bronnen	16

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1 **AANLEIDING**

De gemeente Haaksbergen is voornemens om een nieuw bedrijventerrein Stepelerveld te ontwikkelen, aansluitend aan het bestaande bedrijventerrein Stepelerveld. Eén van de randvoorwaarden hiervoor is een analyse van op ecologisch gebied.

1.2 **OPBOUW RAPPORTAGE**

Hoofdstuk 2 geeft de achtergronden van de wet- en regelgeving. Als beschermde dieren voorkomen rondom de zoekgebieden moet hier rekening mee worden gehouden. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied aan de hand van de verschillende beschermingskaders. Veelal kunnen negatiever gevolgen voor flora- en fauna vermeden worden als er gewerkt wordt volgens een protocol. Hoofdstuk 4 geeft aan welke informatie nog nodig is om de effecten van de uitbreiding in beeld te brengen.

HOOFDSTUK 2 Wettelijk kader

2.1

INLEIDING

De (juridische) bescherming van natuur in Nederland verloopt langs twee lijnen:

1. gebiedsbescherming: bescherming van specifieke natuurgebieden teneinde de daarin voorkomende soorten, habitats en ecosystemen in stand te houden;
2. soortbescherming: integrale bescherming van soorten.

Doel van beide sporen is het behouden en versterken van de biodiversiteit, d.w.z. instandhouding van een rijke en gevarieerde flora en fauna met stabiele populaties van bij Nederland horen de soorten planten en dieren.

De Nederlandse wetgeving is de laatste jaren sterk veranderd, mede onder invloed van internationale verdragen en Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanaf 2005 zijn deze internationale verplichtingen volledig verankerd in onze eigen wetgeving. Er zijn dan twee relevante juridische kaders voor afweging van het natuurbelang in ruimtelijke ordening, ontwikkeling en inrichting:

1. de Natuurbeschermingswet voor gebiedsbescherming
2. de Flora- en faunawet voor soortbescherming

Naast de wettelijk bepaalde gebieds- en soortenbescherming is er ook beleid ontwikkeld voor de bescherming van natuur, zowel door het rijk, de provincies als veel gemeentes. Hierin zijn de hierboven genoemde twee sporen ook herkenbaar:

1. ontwikkeling van de Ecologische hoofdstructuur, een samenhangend netwerk van bestaande en nieuwe natuurgebieden, verbonden door verbindingszones;
2. bescherming van bedreigde soorten door middel van soortbeschermingsplannen.

In de ondergaande paragrafen wordt nader ingegaan op de wettelijke en beleidsmatige kaders voor natuurbescherming, die relevant zijn voor dit project?

2.2

GEBIEDSBESCHERMING

2.2.1

NATUURBESCHERMINGSWET

De Natuurbeschermingswet 1998, welke sinds 1 oktober 2005 van kracht is, komt voort uit de Natuurbeschermingswet 1968. Er hebben verschillende aanpassingen plaatsgevonden zodat de gebiedsbescherming vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn op een goede manier is omgezet in Nederlandse wetgeving. De Natuurbeschermingswet 1998 kent twee verschillende typen gebieden¹ die beschermd worden; deze worden hierna toegelicht.

¹ Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998 van het Ministerie van LNV

Natura 2000-gebieden

De Natura 2000-gebieden zijn de gebieden die zijn aangewezen als speciale beschermingszones (SBZs) van de Habitatrichtlijn (wel aangewezen, maar nog niet bekrachtigd) en de Vogelrichtlijn; deze gebieden samen vormen een omvangrijk Europees netwerk. De gebieden zijn aangewezen voor bepaalde natuurwaarden en in ieder aanwijzingsbesluit dat voor een afzonderlijk Natura 2000-gebied is gemaakt, staan doelen beschreven ten aanzien van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten (de instandhoudingdoelen).

Om deze natuurwaarden en doelstellingen te beschermen mogen plannen, projecten en andere handelingen, die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstrend effect kunnen hebben op de soorten, niet plaatsvinden zonder vergunning.

Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten zijn gebieden die voor de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet waren verdeeld in 'Staatsnatuurmonumenten' en 'Beschermd Natuurmonument'; het verschil tussen deze gebieden is sinds oktober 2005 verdwenen en samen vallen ze nu onder de noemer 'Beschermd Natuurmonumenten'.

2.2.2**ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR**

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt uit de Nota Ruimte (2005). Hierin beschrijft de overheid haar plannen om de achteruitgang in oppervlakte en kwaliteit van de Nederlandse natuur tegen te gaan. Het Rijk wees daarvoor kerngebieden en ecologische verbindingzones aan. Samen met toekomstige natuurontwikkelingsprojecten en soortbeschermingsplannen moet de Nota Ruimte de toekomst van de Nederlandse natuur in kwaliteit, kwantiteit en verscheidenheid (biodiversiteit) veiligstellen. De provincies werkten in de jaren '90 dit Beleidsplan uit; zo ontstond er een stelsel van kerngebieden, gebieden waar natuur (her)ontwikkelt gaat worden, alsmede de verbindingzones (ecologische verbindingzones, e.v.z.'s) hiertussen: de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur. Door aankoop van de gekozen gebieden, juiste inrichting en goed beheer ontstaat hierdoor een samenhangend stelsel. Dit stelsel van hoogwaardige, voor Nederland typische natuurgebieden herbergt duurzame levensvatbare populaties van karakteristieke planten en diersoorten.

Aanwijzing van deze gebieden heeft grote consequenties voor de functies van de gebieden.

Nieuwe plannen of projecten binnen of nabij de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur mogen niet zomaar plaatsvinden, zeker niet als hierbij schade op kan treden aan waarden waarvoor de Ecologische Hoofdstructuur in het leven is geroepen. In principe geldt hier het 'nee, tenzij-beginsel'. Dit staat beschreven in de Nota Ruimte. Hierin staat een aantal voorwaarden beschreven waaraan voldaan dient te worden alvorens een dergelijke ingreep (die schade aan de waarden toe kan brengen) de goedkeuring van het bevoegde gezag (provincie) kan krijgen.

2.3**FLORA- EN FAUNAWET**

Sinds 1 april 2002 regelt de Flora- en faunawet de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten

en dieren (zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen zijn opgenomen in bijlage 1.

Algemene verbodsbepalingen Flora - en faunawet (artikelen 8 t/m 12)

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen, of de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen.

Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk van de minister van LNV vrijstelling of ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen (gaan) gelden kunnen worden vier groepen onderscheiden.

Groep 1: Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten en volgens AMvB aangewezen soorten (tabel 3).

Voor soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor de door het ministerie van LNV per algemene maatregel van bestuur nog aanvullend aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Een ontheffing kan alleen worden verleend wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Groep 2: Vogels.

Voor vogels is het niet mogelijk om ontheffing te verlenen. De Europese Vogelrichtlijn staat dit niet toe. Wel geldt voor vogels een vrijstelling, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Voorwaarde hierbij is slechts werkzaamheden worden verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de in het gebied voorkomende vogels, en dat voorafgaand en tijdens de werkzaamheden in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om te voorkomen dat dieren worden gedood of verwond en dat nesten en vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of vernield. Dit betekent in ieder geval dat versturende werkzaamheden of werkzaamheden waarbij nesten vernield zouden kunnen worden, buiten het broedseizoen, dat wil zeggen buiten de periode half maart tot half juli, moeten plaatsvinden.

Groep 3: Overige soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer volgens een gedragscode gewerkt wordt (tabel 2).

Voor een aantal soorten geldt een vrijstelling mits volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt (zie hierboven bij vogels). Wanneer een dergelijke gedragscode (nog) niet beschikbaar is, kan een ontheffing worden aangevraagd. Deze kan worden verleend indien de beoogde ruimtelijke ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort(en). Eventueel moeten hiertoe mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden.

Groep 4: Voor overige soorten geldt een vrijstelling (tabel 1).

Voor overige (algemeen voorkomende) soorten geldt een algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft ook voor deze soorten de zorgplicht van kracht.

HOOFDSTUK

3

Beschrijving huidige
situatie

3.1

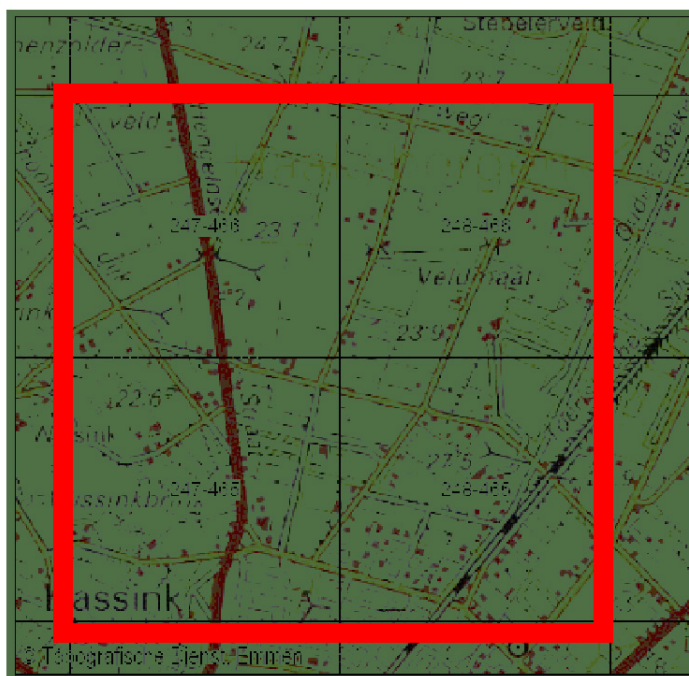
FLORA EN FAUNAGEGEVENS

Voor de quickscan is gebruikt gemaakt van een aantal bronnen, zoals verspreidingsatlassen (zie ook Bijlage 1). Er is voor Stepelerveld met behulp van het Natuurloket geïnventariseerd welke informatie aanwezig is in kilometerhokken 247-465, 247-466, 248-465, 245-466. De omgeving van de locatie bestaat hoofdzakelijk uit intensief gebruikte graslanden met enkele (oude) boerderijen en bomenlanen. Rondom de boerderijen is veelal erfbeplanting aanwezig. In het gebied rondom

Het gebied nabij Stepelerveld is vrijwel vlak. Net ten noorden van Stepelerveld is er een particulier beheerd weidevogel terrein; dit terrein heeft geen bijzondere juridische bescherming (mededeling Landschap Overijssel).

Afbeelding 3.1

Onderzochte Km-hokken
(rode kaders).

Daarnaast is contact opgenomen met gemeente Haaksbergen (dhr. Ooink) en IVN afdeling Haaksbergen (dhr. Konniger) voor aanvullende informatie.

Op 1 februari 2007 heeft een veldbezoek, een habitatgeschiktheitsbeoordeling, plaatsgevonden. Een habitatgeschiktheitsbeoordeling is een veldonderzoek waarbij op

fysiek, landschappelijke en vegetatie kenmerken van het terrein een indicatie verkregen wordt van het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten planten en dieren. De verzamelde gegevens, in combinatie met het veldbezoek, vormen de basis van de quickscan.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 NATUURBESCHERMINGSWET

Het plangebied maakt geen deel uit van Natura-2000 gebieden. De voorgenomen activiteiten bij het Stepelerveld vinden plaats op meer dan twee kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Buursersand en Haaksbergerveen. Door de afstand tot het gebied, de 'ecologische barrière' van de N18 en de aard van de ruimtelijke ingrepen verwachten wij geen significante negatieve effecten. De zogenaamde 'externe werking' is dan ook niet aan de orde. Hierdoor verwachten wij niet dat een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig is.

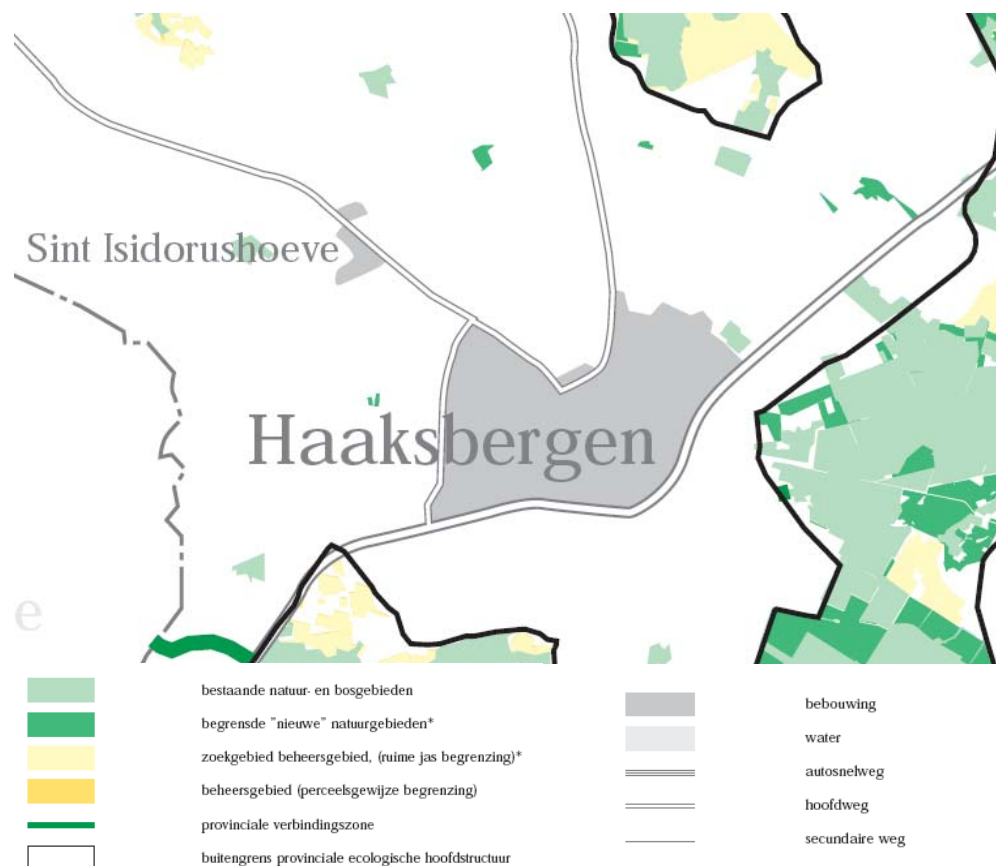
3.2.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Het plangebied maakt geen deel uit van de Provinciale Ecologische HoofdStructuur (PEHS). Wel ligt het plangebied in de nabijheid van de PEHS (nabij de natuur rondom de Hagmolerbeek). De ligging nabij ecologisch waardevolle natuurgebieden zou de keuze voor de inrichting of ligging van de uitbreiding kunnen beïnvloeden (wel planologische bescherming).

Afbeelding 3.2

EHS in omgeving van
Haaksbergen

Bron: streekplan 2000+
provincie Overijssel.

3.3

FLORA- EN FAUNAWET

Per soortgroep wordt besproken welke soorten mogelijk in de omgeving van Stepelerveld voorkomen.

Vaatplanten

Op basis van de gegevens van het Natuurloket komen er in de omgeving van Stepelerveld twee beschermde vaatplantsoorten voor. Het betreft hier één soort uit tabel 1 en één soort uit tabel 2. Schrale bermen, bomenlanen en houtwallen kunnen geschikt habitat vormen voor beschermde planten zoals grasklokje of brede wespenorchis. Gezien het habitat is het voorkomen van een beschermde plantensoort uit tabel 2 niet waarschijnlijk. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun biotoop.

Graslanden rondom Vregelinkshoek worden intensief gebruikt; het voorkomen van beschermde plantensoorten kan in de weilanden worden uitgesloten. Mogelijk komt langs de sloten Dotterbloem voor (tabel 1).

Tabel 3.1

Vaatplanten

Vaatplantensoorten	beschermingskader	opmerking
Beschermde planten	Tabel 1	Mogelijk in bermen of nabij houtwallen

Zoogdieren

Er zijn bij het Natuurloket geen verspreidingsgegevens beschikbaar van zoogdiersoorten. Algemeen beschermde soorten (tabel 1) zoals egel, haas, ree, bosmuis komen in beide gebieden voor. Het plangebied vormt mogelijk een leefgebied voor vleermuissoorten zoals gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Vleermuizen hebben vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen of holtes in bomen. Landschapselementen zoals bomenlanen, watergangen, en houtwallen kunnen gebruikt worden als aanvliegroute en fungeren tevens als foerageergebied. De steenmarter is waargenomen in het Buurserzand. Omdat de steenmarter een groot territorium heeft en de combinatie tussen bebouwing en bossen aantrekkelijk is kan het voorkomen niet uitgesloten worden.

Tabel 3.2

Zoogdieren

Zoogdiersoorten	Beschermingskader	opmerking
Algemeen voorkomende zoogdieren zoals Egel, Haas, Ree, Bosmuis	Tabel 1	
Steenmarter	Tabel 2	
verschillende vleermuissoorten	Tabel 3	Gebouwen en holtes in bomen kunnen dienen als verblijfplaats

Vogels

Rondom Haaksbergen komen naast algemene vogels ook enkele bijzonder vogels voor. De weilanden hebben geen grote betekenis voor kritische weidevogels. IVN afdeling Haaksbergen gaf aan dat er rondom Stepelerveld Steenuilen en Ransuilen voorkomen.

Tabel 3.3

Vogels

Vogelsoorten	beschermingskader	Opmerking
Algemene vogels	Flora en faunawet	Nesten in broedseizoen beschermd

Steenuil, Ransuil, Kerkuil, Bosuil	Flora en faunawet	Nesten jaarrond beschermd

Reptielen

Er zijn bij het natuurloket geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen. Het habitat nabij Stepelerveld is geschikt voor de levendbarende hagedis. De levendbarende hagedis leeft bij voorkeur op enigszins vochtige heide, dichtbegroeide bosranden of grasland en in structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten. Het voorkomen van deze soort is daarom niet uit te sluiten.

Tabel 3.4

Reptielen

Reptielsoorten	beschermingskader	opmerking
Levendbarende hagedis	Tabel 2	Leefgebied nabij houtwallen

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied is niet veel open water. De aanwezige wateren zijn veelal afwateringssloten van de landbouwpercelen of wegen. Door bemesting zijn deze sloten niet voedselarm. Voedselarme milieus bieden vaak habitat aan bijzondere, beschermde soorten. In de omgeving van Stepelerveld is het voorkomen van bijzondere beschermde amfibieën (tabel 2 of 3) uitgesloten. De sloten vormen geschikte voortplantingsplaatsen aan algemene soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en gewone pad. De waarneming van Natuurloket, waar één soort uit tabel 2 of 3 genoemd wordt, is waarschijnlijk afkomstig uit de NW hoek van het km-hok 248-466. In de NW hoek zijn poelen die mogelijk habitat bieden voor een dergelijke soort (bijvoorbeeld kamsalamander). Het voorkomen van deze soort in de sloten rondom Stepelerveld is uitgesloten; het habitat voldoet niet.

Tabel 3.5

Amfibieën

Amfibiesoorten	beschermingskader	opmerking
Bruine kikker, gewone pad , bastaard kikker, kleine watersalamander	Tabel 1	In / nabij sloten

Vissen

De wateren nabij Stepelerveld bieden geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten (van Emmerik & de Nie, 2006, Crombaghs *et al.*, 2002). Het zijn veelal afwateringssloten. Directe verbindingen met grotere beken (zoals de Buurser beek) ontbreken.

Overige beschermde soorten

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat er geen informatie is over het voorkomen van overige beschermde soorten. Gezien het habitat (intensief gebruikte graslanden en landbouw) is dit ook zeer onwaarschijnlijk.

HOOFDSTUK

4 Risicobeoordeling

4.1 NATUURBESCHERMINGSWET

Negatieve effecten op natuurwaarden van Natura-2000 gebieden in de omgeving zijn uitgesloten. Gezien de afstand tot dergelijke gebieden, de barrières tussen het plangebied en de gebieden en de ingreep zijn effecten uitgesloten.

4.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Nabij Stepelerveld zijn EHS gebieden aanwezig. EHS gebieden kunnen op meerdere wijzen door de uitbreiding van de industrieterreinen beïnvloed worden. Dit kan bijvoorbeeld fysieke aantasting zijn maar ook verstoring door licht of geluid. Eveneens kan er verdroging optreden als grondwaterstromen veranderen. Deze invloeden zijn afhankelijk van de precieze locaties. Invloeden kunnen niet op voorhand uitgesloten worden. Aantasting van wezenlijke waarden van de EHS is niet toegestaan indien er alternatieven zijn. Indien geen alternatief voorhanden is moeten de plannen van groot openbaar belang zijn én moet er compensatie plaatsvinden.

4.3 FLORA- EN FAUNAWET

Vaatplanten

Indien houtwallen, boomlanen, watergangen of schrale bermen aangetast worden kunnen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden. Voor de hier voorkomende planten gelden vrijstellingen. De werkzaamheden moeten wel voldoen aan de zorgplicht. Het voorkomen van plantensoorten uit tabel 2 is niet waarschijnlijk. Deze planten zijn kritisch ten aanzien van hun biotoop. Geschikt biotoop komt niet in de omgeving van het plangebied voor.

Tabel 4.6

Vaatplanten

beschermde vaatplanten	beschermingskader	Consequentie voor het project
Beschermde planten	Tabel 1	Geen; algemene vrijstelling
Beschermde planten	Tabel 2	Niet aanwezig, geen consequentie

Zoogdieren

Voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten geldt een vrijstelling. De werkzaamheden moeten wel voldoen aan de zorgplicht. Dieren mogen niet opzettelijk gedood worden of verontrust.

De steenmarter is een soort met een zwaarder beschermingsregime. Het is mogelijk dat deze soort gebruikt maakt van de gebieden rond Stepelerveld. Het jachtgebied is niet beschermd, omdat voor de soort voldoende mogelijkheden zijn om uit te wijken.

Verschillende vleermuissoorten maken gebruik van het plangebied. Het jachtgebied is niet beschermd, omdat voor deze soorten voldoende mogelijkheden zijn om uit wijken.

Indien bebouwing of bomen met holtes verdwijnen kunnen verblijfplaatsen verdwijnen en individuen kunnen omkomen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn streng beschermd. Indien bomen worden gekapt, gebouwen worden gesloopt kunnen verbodsbepalingen overtreden worden. Nader onderzoek is in dat geval noodzakelijk.

Tabel 4.7

Zoogdieren

Zoogdiersoorten	beschermingskader	Consequentie voor het project
Algemeen voorkomende zoogdieren zoals Egel, Haas, Ree, Bosmuis	Tabel 1	Geen; algemene vrijstelling
Steenmarter	Tabel 2	afhankelijk van de ingreep veldonderzoek noodzakelijk
verschillende vleermuissoorten	Tabel 3	afhankelijk van de ingreep veldonderzoek noodzakelijk

Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd; er kan geen ontheffing worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van een soort niet gegarandeerd kan worden. Ook mogen dieren niet opzettelijk gedood of verontrust worden (zorgplicht). Voor algemeen voorkomende vogels betekend dit dat werkzaamheden buiten het broedseizoen toegestaan zijn als het voortbestaan van de populatie niet in gevaar komt. Nesten van vogels met een vaste rust- of verblijfplaats kennen een jaarronde bescherming. Verschillende soorten uilen en spechten hebben een dergelijke vast rust- en verblijfplaats. Omdat er aanwijzingen zijn dat deze vogelsoorten in het plangebied voorkomen is nader veldonderzoek noodzakelijk.

Tabel 4.8

Vogels

Vogelsoorten	beschermingskader	Consequentie voor het project
Algemene vogels	Flora en faunawet	Geen, indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt
Steenuil, Ransuil, Kerkuil, Bosuil	Flora en faunawet	Veldonderzoek noodzakelijk
Groene & Zwarte specht	Flora en faunawet	Veldonderzoek noodzakelijk

Reptielen

Het voorkomen van de Levendbarende hagedis kan niet op voorhand worden uitgesloten. Bij de nadere invulling van het plangebied is veldonderzoek noodzakelijk.

Tabel 4.9

Reptielen

Reptielsoorten	beschermingskader	Consequentie voor het project
Levendbarende hagedis	Tabel 2	Veldonderzoek noodzakelijk

Amfibieën

Bij werkzaamheden aan beken, sloten en greppels bestaat de kans dat algemeen voorkomende beschermde soorten worden aangetroffen. Als er echter zorgvuldig gewerkt wordt geldt voor deze groep een algemene vrijstelling.

Tabel 4.10

Amfibieën

Amfibiesoorten	beschermingskader	Consequentie voor het project
Bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker, kleine watersalamander	Tabel 1	Geen; algemene vrijstelling

Vissen & Overige beschermde soorten

Het voorkomen van beschermde vissoorten en andere beschermde soorten (voor zover niet hierboven genoemd) is uitgesloten. Hiervoor is geen aanvullend onderzoek nodig.

HOOFDSTUK 5

Conclusie en aanbevelingen

5.1

CONCLUSIE

De plannen voor ruimtelijke ontwikkelingen rondom Haaksbergen kunnen invloed hebben op beschermde planten en dieren. De plannen moeten daarom getoetst worden aan de Flora- en faunawet. Effecten op EHS of Natura-2000 gebieden worden uitgesloten.

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in beschermingsregime; algemeen voorkomende soorten zijn minder zwaar beschermd als zeer bijzonder soorten. Bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, mits voldaan wordt aan de zorgplicht, een vrijstelling voor algemeen voorkomende beschermde soorten. Nader onderzoek is voor deze groep niet noodzakelijk. Via een ecologisch werkprotocol kan voldaan worden aan de zorgplicht.

Het voorkomen van zwaarder beschermde soorten kan niet uitgesloten worden. Voor deze soorten is nader onderzoek nodig (zie tabel 5.1). Door buiten het broedseizoen te werken kunnen effecten op algemeen voorkomende vogels worden uitgesloten; voor vogels met een jaarronde nestbescherming moet wel aanvullend onderzoek plaatsvinden.

Tabel 5.11

Beschermde soorten die mogelijk in het plangebied voorkomen.

Beschermde soorten	beschermingskader	Opmerking
Steenmarter	Tabel 2	Veldonderzoek noodzakelijk
verschillende vleermuissoorten	Tabel 3	Veldonderzoek noodzakelijk
Levendbarende hagedis	Tabel 2	Veldonderzoek noodzakelijk
Steenuil, Ransuil, Kerkuil, Bosuil	Flora en faunawet	Veldonderzoek noodzakelijk

Bij de locatie Stepelerveld is de houtwal langs de Schaddenweg waardevol voor flora en fauna. Belangrijk is om rond deze bijzondere structuren een buffer-zone aan te houden. Dit geldt in mindere mate voor bomenlanen.

5.2

AANBEVELINGEN

Aan de zorgplicht kan voldaan worden middels een ecologisch protocol. Als de werkzaamheden geconcretiseerd zijn kan dit protocol worden opgesteld.

Na verdere invulling van de plannen, als een locatie bekend is, dient er gericht onderzoek naar enkele soorten plaats te vinden. De meest geschikt periode voor dit onderzoek is april-augustus. Als er zwaarder beschermde soorten in het plangebied voorkomen en schade niet kan worden voorkomen kan het noodzakelijk zijn ontheffing aan te vragen bij Dienst Regelingen van het ministerie van LNV.

BIJLAGE 1

Bronnen

Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Uitgave van het Ministerie van LNV.

Crombags, B.H.J.M., N. van den Berg & A.B. Goutbeek, 2002. Vissen in Overijssel.

Verspreidingsatlas van zoetwatervissen in stromende en stilstaande wateren in Overijssel.

Emmerik, W.A.M. van & H.W. de Nie, 2006. De zoetwatervissen van Nederland. Ecologisch bekeken. Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven.

Lange, r., P. twisk, A. van winden & A. van Diepenbeek, 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.

SOVON vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & EIS Nederland, Leiden.

Websites:

www.natuurloket.nl: website met flora- en fauna informatie

www.waarneming.nl: website waarop waarnemingen van flora en fauna geplaatst kunnen worden.

www.ravon.nl: website van Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland.

www.minlnv.nl: website van het ministerie van LNV.